

СЯЛЯНСКАЯ

НИВА

Няхай жыве Беларускі Народ!

Адрэс Рэдакцыі і Адміністрацыі:

ВІЛЬНЯ, ЗАВАЛЬНАЯ 6. (Wilno, Zawalna 6.).

Рэдакцыя адчынена штодня ад 9 да 3 гадзін апрача сьнята.

Рэдактар прымае ад 12 да 2 гадз.

Зямля Сялянству бяз выкупу!

Падпіска:

на адзін месяц — 1 зал., на 3 месяцы — 2 зал., на 6 месяцаў 4 зал., на год — 8 зал.

Для заграшчы удвая даражэй.

Аплата надрукаванага залежыць ад рэдакцыі

ВЫХОДЗЕ ў СЕРАДУ І СУБОТУ.

ОРГАН БЕЛАРУСКАГА СЯЛЯНСКАГА САЮЗУ.

Абшарніцкія настроі.

Некалькі раз мы ўжо падавалі на старонках нашае газеты аб тых эндэцкіх імкненьнях і жаданьнях, якія выяўляюцца цяпер у канстытуцыйнай камісіі, калі ідуць спробы зьмяніць выбарны закон да Сейму і Сэнату. Галоўную ролю ў гэтай справе іграюць эндэкі, ім-жа належыць і ўся ініцыятыва. Дзякуючы таму, што іх выразная большасьць, справа здавалася ішла наперад па іх шляху, ажно ізноў зазначаюцца зрывы.

На пачатку прапазыцыі аб зьмене пі эндэцкай нараве выбарнага закону, калі зьявілася аж 4 праекты і калі ў хвалях яшчэ нічога было ня відна, дык партыйны антагонізм паміж буржуазнымі польскімі партыямі быццам адыйшоў дзесь у сьвет забыцьця. Але-ж калі на практыцы выявілася, што ёсьць разыходжаньні ў іх праектах, дык цяпер ужо намяціўся раскол паміж самай буйнай буржуазіяй і самай шавіністычнай часткаю польскага соймавага прадстаўніцтва.

Прадстаўнікі буйнага капіталу вінавацяць эндэкаў, што яны мала ўрэзалі правоў працоўнага народу. І праўда, паміж буйным польскім капіталам і абшарніцтвам і сьляным, ашалелым шавінізмам ёсьць розніцы. Гэтыя розніцы галоўным чынам выяўляюцца ў тым, што шавіністы баяцца ў першую чаргу напыянальных меншасьцей, а буржуазія працоўных масаў. Дык вось чаму калі аб усіх зьменах у праектах аб выбарным законе, эндэкі, прадстаўнікі польскага шавінізму, трубяць як аб трыўмфах, аб тых праектаваных зьменах, якія яны асягнулі, дык хінаўцы сыплюць на іх нападкі і вінавацяць у радыкалізме. Розныя хіены лічаць, што ня толькі астасца роўнасьць і вольнасьць у эндэцкіх праектах, але-ж нават зусім няма нікае розніцы паміж старым законам і новым эндэцкім праектам. „Бо і далей голас бабы (гэтак пішуць газеты) з пад касьцёла, сьляпое, глухое і не пісьменнае будзе мець большае значэньне чым голас дацэнта з унівэрсытэту калі ён ня мае 30 гадоў“. Баручы пад увагу агульна-чалавечыя ўмовы існаваньня, на наш пагляд, дык гэтак і павінна быць, бо дацэнт унівэрсытэту мае забясьпечэньне свайго жыцьця, дык яму трэба толькі працаваць, ну, а няшчасная асоба і мусіць падаць свой голас аб нараве сваёй гаротнасьці!

На чым аснована нараве выбарнага закону? — пытаецца буржуазія ў эндэкаў і адказвае: — Паводле плянаў мае быць зьменшана лічба паслоў і сэнатараў.

„Гэтыя зьмены маюць гэтакае другараднае значэньне, што, калі грунтаваць на іх нараве выбарнага закону, дык гэта зна-

Міністар Чэховіч аб гаспадарчай сытуацыі.

На паседжаньні Сэнату ў часе разгляду бюджэту міністар скарбу п. Чэховіч сказаў прамову, ў якой паміж іншым адзначыў: „Бачым вялікую нараву каротка тэрміновага кредыту, але-ж у далейшым працягу зусім ня існуе ў нас доўгатэрміновы кредыт.

Пануе пагляд, што крыніцаю доўгатэрміновага кредыту ў нас павінна быць дзяржаўны скарб. Да якое ступені гэты пагляд ня рацыянальны выразна гавораць цыфры, бо толькі на мільярдную трэба 5 мільярдаў зл. золатам.

Пасьля кредытаў на разбудову патрэбнымі ёсьць кредыты на нараву гаспадарчага стану. Выкарыстаньне капяляняў нашых вымагае развіцьця камунікацыі. Неадложным пытаньнем зьяўляецца будова калеі Катавіцы—Гдыня, кошт якое аблічаецца на 228 мільёнаў зл. золатам. Далей п. міністар выказаў неабходнасьць злучэньня каналам вугальнага раёну з басэйнам Віслы“.

„На колькі справа кредыту,—далей гавора міністар,—мае найважнейшае значэньне для нашай гаспадарчай наравы і ўпарадкаваньня фінансаў, на толькі здабыць гэты кредыт на заграшчых рынках вымагае ад нас важкіх высілкаў“.

Дзяржаўны бюджэт на 1927—28 бюдж. год, па думцы п. міністра, ёсьць найболей ашчадным у параўнаньні з бюджэтамі мінулых гадоў. На колькі ня мае рацыі тая частка грамадзянства, якая жадае паніжэньня існуючых падаткавых цяжараў і раўняючы бюджэтныя цыфры забывае аб спадку курсу грошай і зьмяншэньня яго закупнай сілы, на толькі ня можам адмовіць рацыі тым галасом, якія цьвердзяць, што рэдукцыя дзяржаўных патрэбаў дайшла ўжо да найдалейшай граніцы і што ўрад павінен заняцца наравою палажэньня дзяржаўных урадоўцаў. Для фінансава-бюжэтавай раўнавагі найважнейшае значэньне мае гандлёвы баянс. У земляробскім краі, якім ёсьць Польшча, гандлёвы баянс, перадусім залежыць ад урадажаў. У сувязі з невыстарчальным вынікам збораў у 1926 годзе, магчыма будучь непажаданьня рэзультаты гандлёвага баянсу ў некаторых месяцах.

На якой плошчы ўстабілізуецца злоты, гэ-

та пытаньне становіцца што раз актуальнейшым. Ёсьць думкі аб парытэце 5,18“.

Як мы бачым з вышэй паданай прамовы п. міністра, дык гаспадарчая сытуацыя польскай дзяржавы зьяўляецца вельмі цяжкаю. Ясна, што патрэбных кредытаў без заграшчнай пазыкі Польшча не здабудзе, а цераз гэта тыя неадложныя і важныя пытаньні, якія маюць на мэце гаспадарчую нараву будучь ляжаць пад сукном у п. міністра.

Але-ж рацыянальна п. міністар адзначыў, што дабыць кредыты заграшчаю вымагае вялікай натугі. Найлепей аб гэтым сьведчыць апошняя захады аб пазыцы ў Амэрыцы. Дзе, калі даюцца грошы дык вымагаецца каб гэтыя грошы пашлі туды, куды пакіруе іх прадстаўнік амэрыканскіх банкіраў, які павінен быць у кіраўніцтве польскага банку, што вельмі не падабаецца сувэрэннаму польскаму ўраду.

Турбуючыся аб здабыцьці кредытаў урад ставіць галоўным заданьнем нараву палажэньня дзяржаўных урадоўцаў. Гэта таксама ня добрая адзнака, бо ўрад павінен перадусім рупіцца аб нараве таго палажэньня чыё найгоршае. У параўнаньні палажэньня ўрадоўца і селяніна атрымаем нешта зусім процілежнае. Палажэньне селяніна ў пмаць разоў горшае, чым палажэньне ўрадоўца, аднак-жа аб нараве сялянскага палажэньня п. міністар нічога не гавора, а лепшаму палажэньню ўрадоўцаў прысьвячае асобую ўвагу.

Раўнавага бюджэту аб якой гавора міністар ня мае рэальнага значэньня, тагды, калі гандлёвы баянс не пажаданы.

Дык вось, у гэтым уся тая „актуальнасьць“ курсу злотага, аб якой гаварыў пан міністар. Калі гэтак, дык злоты замест таго каб асягнуць парытэт 5,18, паляціць на Эвэрэст.

СЯЛЯНЕ!

Аб усіх крыўдах, аб зьдзеках адміністрацыі і аб вашым жыцьці пішыце ў сваю газэту „Сялянскую Ніву“.

ча ўжываць толькі рэклімы. Безсумліўна ёсьць у гэтых зьменах трохі забясьпечэньня ад наплыву Украінцаў да Сейму. Але-ж гэтакае слабое і бядое забясьпечэньне, ці-ж можа быць выстарчальным?“ І далей, як пішуць газеты хінаўскага лагэру, эндэцкі праект ня можа быць рацыянальным дзеля таго, што ён забясьпечыць Сейм ад нацыянальных меншасьцяў, пакідае доступ польскаму працоўнаму народу. Па іх думцы трэба і гэта гэтак перарабіць, каб урадаваць мог толькі той, хто мае багацьце. А свае вывады буржуазія апраўдвае тым, што бедны чалавек не павінен браць удзелу ў кіраўніцтве і ўставадаўстве ў дзяржаве, дзеля таго, што яму няма чым апекавацца. Знача, мала таго, што яны маюць капіталы і іншыя сродкі, але-ж і ўлада павінна належаць толькі ім!...

Намечаны раскол сярод польскай буй-

най буржуазыі і шавіністычнай дробнай буржуазіяй, нас бязумоўна толькі цешыць, дзеля таго, што цераз хатнія спрэчкі можа яны меней будучь зьдзекавацца над намі.

На канчатак зазначу, што эндэкі ў сваёй праграме згодна сваёй ідэалёгіі ставяць наперад нацыяналізм, а пасьля гаспадарчы стан, а свора хінаўскай наперад ставіць гаспадарчы стан — багацьце, а пасьля ўжо нацыяналізм, дык вось гэта розніца паміж імі ў адносінах да польскага народу. Разумеецца, што калі справа ідзе аб нацыянальных меншасьці, дык у кожным разе па гэтакім пытаньням паўстае паміж імі згода, бо ўсе яны імкнуцца да таго, каб нас жываць з твару зямлі.

Але мы гэтаму не дамося.

З ГАЗЭТ.

„Выразы няверы“.

Пад гэтакім назовам „Kurjer Wileński“ зьясьціў артыкул, разглядаючы пратэсты беларускіх і ўкраінскіх паслоў у адміністрацыйнай камісіі Сойму проці прынятага гэтаю камісіяю 58 і др. артыкулаў, якія выразна скіраваны на правы нацыянальных меншасцей да самаўраду.

„Бяручы аб'ектыўна, — піша „Kurjer“, — гэты (58) артыкул здаецца слухным. Трудна сабе прадставіць, каб дзяржаўны ўрадавец, апэруючы ў урадаванні польскай мовай, падпісваючы ў гэтай мове акты, ня ўмеў чытаць і пісаць папольску. Аднак жа гэтакі суд быў-бы надта павярхоўны і ў першую чаргу грашыў-бы незнаёмасцю тутэйшых умоваў“.

Па нашай думцы, аўтар артыкулу надаёмна задаецца гэтакім пытаньнем, бо ёсьць у нас, здаецца, языковыя ўставы, якія даюць права карыстацца ў валасных урадах беларускаю моваю, дык гэтакім чынам нават і аб'ектыўна арт. 58 праекту аб самаўрадзе, ня можа здавацца справядлівым і грашыў-бы не „незнаёмасцю тутэйшых умоваў“, а ломкаю тых уставаў, якія былі ўзаконены Соймам, г. зн. ломкаю языковых уставаў!.

3 жыцця пад Польшчай.

Пасол Ярэміч аб зьменах выбарнага закону.

Надоўчы маршалак Сойму запрасіў да сябе старшыню Беларускага Пасольскага Клубу пасла Ф. Ярэміча на гутарку ў справе зьмены выбарнага закону.

Ёсьць ведама, пас. Ярэміч выказаўся проці ўсіх польскіх праектаў зьмены выбарнага закону, і закончыў гутарку сказам, што як Палякі ня будуць зьмяняць выбарны закон усё-ж такі ня могуць зачыніць доступ прадстаўнікам Беларускага Народу ў парлямэнт.

Урад і зьмена выбарных законаў.

Як падаюць газэты, дык адносіны ўраду да праектаў зьмены выбарнага закону, ёсьць у далейшым працягу нейкія патаемныя. Гавораць, быццам начальнік цывільнага кабінэту прэм'ера п. Гжыбоўскі мае выехаць у Парыж, каб пазнаёміцца з французскімі праектамі зьмены выбарных законаў і што Прэзыдыум Рады Міністраў вядзе нарады над спосабам зьмены выбарнага закону.

З другога боку выбітныя прадстаўнікі міністэрства ўнутраных спраў, якія павінны аб гэтым ведаць, катэгарычна заяўляюць, што ніякіх падгатаваўчых працаў няма, бо ўрад на гэта ня мае ніякіх поўнамоцтваў.

Дык здаецца, пішуць газэты, што праца канстытуцыйнай камісіі дае той пазытыўны вынік, што змусяць ўрад да дзейнасьці.

І вось гэтак таўчэцца вада ўжо праз нейкі даўжэйшы час. Ніяк не ўдаецца польскай буржуазіі найсьці спосаб, каб запанаваць у новым Сойме.

Новы пратэст у адміністрацыйнай камісіі.

На паседжанні адміністрацыйнай камісіі 15 г. сакавіка пасол Інзлер прачытаў дэкларацыю падпісаную ім ад імя Жыдоўскага Соймавага Кола і Кроінга ад Нямецкага Аб'яднаньня, у якой зазначыў, што: „далейшы ўдзел наш у працах камісіі ёсьць бязмэтны, бо толькі абцяжае нас тою адказнасьцю, якую мы на сябе за сваю працу ўзяць ня можам. Мы ўжо ня можам мець ніякага ўплыву на направу таго зла, якое ўжо створана і таго, якое гатуецца. Станоўка пратэстуем проці гэтай працы, якую вядзе правіца і лівіца ў паразуменьні паміж сабою і пастанаўляем устрымацца ад далейшай працы ў камісіі пакідаючы адказнасьць таму, хто яе праводзіць“.

Па зьладжэньні дэкларацыі вышэй азначаныя паслы пакінулі сядзімкі паседжаньня. Гэтакім чынам у камісіі асталіся толькі Палякі, бо славянскія меншасці пакінулі адміністрацыйную камісію раней, аб чым мы падавалі ў № 23 „Сялянскае Ніва“.

Канфэрэнцыя ў справе ўсходніх ваяводзтваў.

12 г. сакавіка, ў міністэрстве ўнутр. спраў пад старшынствам мін. Складкоўскага адбылася канфэрэнцыя з віленскім, беластоцкім, палескім, новагрудскім і валынскім ваяводамі. На канфэрэнцыі прысутны быў віцэпрэм'ер Бартэль. Таксама бралі ўдзел на канфэрэнцыі дырэктары дэпартаменту міністэрства ўнутраных спраў.

Мэтай канфэрэнцыі было пайфармаваць цэнтральныя ўлады аб усестароннім сучасным палажэньні адміністрацыі на ўсходніх (г. з. белар. і ўкр.) землях. А таксама і аб палітыч-

Далей „Kurjer Wileński“ піша:

„Нярэдка ёсьць выпадкі, што ў вольсць, якая мае малы процант Палякаў і то пераважна асаднікаў, войтам бывае выбраны асаднік, хаця-ж адносіны паміж ім і тутэйшымі беларускімі і ўкраінскімі жыхарствам астаюцца надта дрэннымі.“

Пэўна, гэтакое палажэньне тутэйшага жыхарства здаволіць ня можа. Пратэст п. Ярэміча ёсьць выказам апраўданага няверы, якую ўтрымлівае тутэйшы наш народ да польскіх уладаў. Пажаданы ў чым іншым 58 арт. пры асаблівым асьвятленьні ўмоваў на ўсходніх землях зьяўляецца надта небясьпечным у руках адміністрацыі, пры жаданні адсунуць нямілых для яе тутэйшых элементаў. Ёсьць гэта ў сутнасьці новае аружжа для аблягчэньня мэтоды „szukan“, якую, на жаль, часта ўжывае наша адміністрацыя, у галоўнай меры эндэцкая“.

Неяк сьмешна, гаворыцца, што: войтам бывае выбраны асаднік!... Гэтакіх выпадкаў няма, а калі гаспадарыць над гмінаю асаднік, дык не па выбару, а толькі па назначэньні старасты.

Як бачым з гэтых „выразаў няверы“, дык „Kurjer Wileński“ зразумелі сэнс пратэсту, а пры гэтым робіцца неяк дзіўна, чаму гэта іх прадстаўнікі (яны здаецца блізкія да ўраду) ня робяць гэтак, як разумеюць!?

ным і гаспадарчым палажэньні гэтых мясцін. Падрабязна абгавораны былі адміністрацыйныя, палітычныя справы, стан бясьпечнасьці і гаспадарчых пытаньні ўсходніх ваяводзтваў. Спецыяльна разважана рад справаў, якія вынікаюць з найважнейшых патрабаў жыхарства, як крыдэтная акцыя, акцыя адбудовы і г. д. Шкада толькі што ня ведама ў якім сэнсе усё гэта разважана. Трэба думаць, што пасля гэтае канфэрэнцыі ізноў нешта шкоднае выявіцца для нас, бо каб узрачалася на карысьць нам, ці хоць-бы каб было жаданьне да направы адносінаў, дык пэўна не рабілася-б гэта бяз нас.

Ці-ж можна зрабіць каму дабро не папытаўшы ў яго — ці ён згаджаецца на гэта?

Аб чым яны рупяцца.

На паседжанні Сэнату 12 г. сакавіка ў часе разгляду бюджэту прынята рэзолюцыя, якая заклікае ўрад перастаць зьвіваць (проста кажучы закрываць) школы польскія на крэсах, г. з. на нашых і ўкраінскіх землях. Як быццам і праўды нешта рабілася, як быццам і праўда польскія школы закрываліся. Пры гэтакіх настроях у заканадаўчых палатах нам астаецца тое самае, што было, але-ж разам з гэтым прыходзіцца дзівіцца на што было выдаваць языковыя ўставы; усё роўна яны нікога ні ў дзяржаве, ні за граніцаю, не ачаравалі і не ачаруюць, а толькі сведчыць будучы аб польскай дзяржаўнай несправядлівасьці! — Пэўна, што за гэтакія законы ніхто не заілаціць Польшчы, а Польшча дык праіграе на даверы.

Польскі ўрад і праваслаўная царква.

Мітрапаліт праваслаўнай царквы ў Польшчы выехаў у Канстантынопаль, Бухарэшт і Белград у мэтах адданьня рэвізьяты, а таксама яшчэ ўсё ў справе умацаваньня аўтакефаліі, г. з. незалежнасьці прав. царквы ў Польшчы ад маскоўскага патрыярха. У гэтым акце праваслаўным уладам многа памагаў польскі ўрад, бо перадусім яму і толькі яму гэтая незалежнасьць карысна. Але-ж сталася нешта зусім іншае, бо некаторыя царкоўныя дзеячы, а таксама большасьць праваслаўнага народу гэтае ўрадавае аўтакефаліі не прызнае, дзеля таго, што яна абвешчана не кананічным, г. з. не законным парадкам. Па тым законам, якія існуюць у праваслаўнай царкве — аўтакефалія можа ўстанавіць толькі зьезд ад духавенства і парахвіяў, але-ж гэта ня было дотрымана, дык дзеля гэтага самага сучаснага аўтакефалія ёсьць — фікцыйная. Разумеюць гэта і польскія ўлады і праваслаўнае вышэйшае духавенства, якое шукае замацаваньня гэтага акту, даволі фальшывым шляхам, дабіваючыся санкцыі іншых аўтакефальных царкоў. Дык вось, ва гэтакую акапчальную санкцыю мітрапаліт Дзяніс і паехаў. Але-ж чаго гэты выезд варг, відаць ужо з таго, што абшарнічае „Słowo“ назвала яго „давісьлым этапам“, а перад ад'ездам дэлегацыі міністэрства асьветы і рэлігійных спраў выдала афіцыйныя абед. У склад дэлегацыі ўходзяць прадстаўнікі ўраду; ведама нельга пусьціць самых авечак у шырокі сьвет, а то яшчэ натвораць глуштва. Праваслаўная аўтакефалія гэта-ж яшчэ маленькае дзіцятка, якое патрабуе апекі! Толькі тое дрэнна, што гэтакая апека дорага каштавала праваслаўнаму народу ў Польшчы, які пазбавіўся царкоўных будынкаў і парахвіяльнай зямлі, які шмат дзе моляцца ў бараках, а Палякі маюць у тым месце па два касьцёлы.

Ясна, што незалежнасьць праваслаўнай

царквы лічыцца толькі на паперы, бо яе не шануе польскі ўрад і не прызнае праваслаўны народ, бяз волі якога яна абвешчана.

Прыдаючы вялікае значэньне падарожжы мітрапаліта Дзяніса па замежах Польшчы, польскі ўрад думаў напавіць крыўды — абедам, але-ж гэта нічога не паможа, бо калі гэтакімі спосабамі ўрад перацягне на свой бок духавенства, дык народ астанецца на другім процілеглым баку. Каб напавіць крыўды, дык ня трэба абедару, а неабходна пераглядзець усю справу царкоўнасьці, нанова зьвярнуць тую адабраць царквы, якія некалі прысталі да вуніі, але-ж цяпер зьяўляюцца праваслаўнымі; іх запраўдным гаспадаром ёсьць праваслаўныя.

Яшчэ адна рада.

Польскі „Monitor“ абвяшчае распараджэньне ў справе стварэньня пры міністэрстве публічнае працы адумыснюю электрычную раду, якая мае выдаваць апінію ў справах электрыфікацыі краю і гаспадараваньня электрычнасьцю. Рада будзе складацца з 20 сяброў, некаторыя будуць зьяўляюцца прадстаўнікамі арганізацыяў, а некаторыя будуць назначаны.

Проті міністраў манархістых.

Газэты пішуць, быццам на паседжаньне Сойму мае зьявіцца прапазыцыя аб выказе няверы для міністраў-манархістых Мэйштовіча і Незабытоўскага, якія засядаюць з вызваленам міністрам Медзінскім. Дзіўныя творацца справы на гэтым сьвеце. Манархізм і „Вызваленьне“ гэта-ж дзьве процілежнасьці!

Эндэкі дамагаюцца зрэфармаваць уставу Касы Хворых.

Узяўшыся за „направу“ выбарнага закону і самаўрадавых уставаў і выказаўшы сваю няадольнасьць да творчай працы з тэндэнцыяй людзедства, эндэкі ўжо дамагаюцца рэфармаваньня ўставаў Касы Хворых. Прынята рэзолюцыя адпаведная іх дамаганьням, але-ж падаючы аб гэтым „Dziennik Wileński“ сумліваецца, ці прыхіліцца да іх праекту ўрад.

Польская пазыка не ўдалася.

Рыская расейская газэта „Сегодня“ зьясьціла вестку з Нью-Ёрка, што польская дэлегацыя пад паводэрствам віцэ-старшыні польскага банку п. Млынарскага, якая вяла перагаворы ў Злучаных Штатах Паўн. Амэрыкі аб пазычцы, варочаецца ў хуткім часе ў Польшчу, не асягнуўшы ніякіх рэзультатаў. Няўдача тлумачыцца тым, што Польшча не згаджаецца дапусьціць таго кантролю, што хочучь падарыць Польшчы Амэрыканцы.

Польскі Паляўнічы Клюб.

Польскі Паляўнічы Клюб у Варшаве, які належыць да ліку найболей арыстакратычных грамадзянскіх устаноў у Польшчы, выдаў спісак сваіх пачэсных сябраў на 1927 год.

У ліку гэтых пачэсных сяброў знаходзіцца: маршалак сэнату п. Тромчыньскі, быўшы рэгент князь Зьдзіслаў Любамірскі і інш. Але-ж пат № 1, у спіску друкаваным польскаю моваю, чытаем:

— Яго Імпэратарская Высокасьць Вялікі Князь Мікалай Мікалаевіч.

Частка польскіх газэтаў вуступае за гэта проці Паляўнічага Клубу.

Як відаць, дык Імпэратарская Высокасьць пахне паном польскім паляўнічым!

„Głos Prawdy“ аб Латвіі.

„Głos Prawdy“ у артыкуле па пытаньнях аб латвійска-радавых адносінах, выступае з востраю крытыкаю проці міністра замежных спраў Латвіі Ф. Цэленса, гаворачы, што ён забыў аб удзеле польскае арміі ў барацьбе за вызьленьне Латвіі. Па думцы „Głosu Prawdy“, Латвія зьявіла запаведзі Мэяровіча аб ненарушальнасьці згоды з Польшчай. Як гавора газэта, дык і Польшча таксама стаць на шляху ахалоджэньня польска-латвійскіх адносінаў.

Ня ведама толькі калі яны пол-лат. адносіны былі гарачымі, хіба тагды, як Студніцкі трубіў аб неабходнасьці адарваньня ад Латвіі і далучэньня да Польшчы нешта шасьці „польскіх“ валасьцей, „акупаваных“ Латвіяю?

Як упісацца у Беларускі Сялянскі Саюз.

Падпішчык, які добра зразумеў, што Беларускі Сялянскі Саюз зьяўляецца партыяй, якая запраўды адважна бароніць інтэресы нашага сялянства, павінен неадкладна ўпісацца ў свой Саюз. З гэтае мэтай трэба паслаць у Цэнтральны Камітэт аткрытку (Вільня, Завальная 6—5) з просьбай прыслаць бланкеты заявы і анкеты, інструкцыі і праграму.

НАВІНЫ

— **Выезд архіепіскапа Хвядоса.** Ад'ежаўшага ў Варшаву архіепіскапа Хвядоса праводзіў на вакзал п. В. Пятровіч, кіраўнік аддзелу рэлігійных справаў віленскага ваяводства.

Архіепіскап Хвядос будзе заступаць у Варшаве мітрапаліта Дзяніса, які выехаў з візытаю да канстантынопальскага патрыярха.

— **Перастараліся.** Ваяводзкія ўлады зьялі канфіскацыю з літоўскай часопісі „Zycie Ludu“, якая выходзіць у Вільні на польскай мове. Гэтая часопісь была канфіскавана камісарам на м. Вільню за артыкул „Бедныя авечкі“, якім Літвіны модна запратэставалі проці безпадстаўнага высялення іх ксяндза Шымашыса.

— **Канфіскацыя „Нашае Волі“.** Па загаду віленскага ваяводства канфіскаваны № 4 беларускае газэты „Наша Волі“ за гэтакія артыкулы: 1) Інтэрпеляцыя ў справе адозвы „Лігі абароны правоў чалавека і грамадзяніна; 2) Грамадзкая ахвярнасьць; 3) „Беларускі Дзень“ (аб новай часопісі ў беларускай мове пад гэтакім назовам) і за 4) увесь аддзел карэспандэнцыяў з вёскі.

Адначасна арыштаваны рэдактар „Нашае Волі“ Машара.

— **Да прыезду Ул. Жабатынскага.** У панядзелак, 21 г. сакавіка прыжджае ў Вільню Уладзімер Жабатынскі, выдатны палітычны жыдоўскі дзеяч і пісьменнік.

Ул. Жабатынскі знавы і ў расейскай літэратуры, бэлэтрыст і журналіст.

Сусветная вайна шмат каму кінула надзею і лятункі аб лепшым жыцці. Не абмінула гэта і Жыдоў. Паслухаўшы абяцанак Англіі Ул. Жабатынскі стварыў жыдоўскія легіёны і ваяваў за вольную жыдоўскую бацькаўшчыну — Палестыну, але-ж пасля вайны сустрэла яго вялікае разачараваньне, бо на практыцы вышля гэта, што Палестына вольнай, як гэтага хацеў Жабатынскі, не стала.

Бальяда Працы.

Скора, ці ня скоро,
Аднак грэснула запора,
Што вязьніла Працы дух...
І шырока на ўсе бокі,
А высока — пад ваблокі
Рынуў смела Люду рух.
Што за зьява?... Усе палацы
Мусяць кланяцца да працы,
Люд ідзе, а ў вуснах гром,
А прад Людям тут навокал
Кружыць страху чорны сокал,
А у дзюбе крыўд альбом.
Пане, гэта-ж ты упісаўся,
Ты на памяць люду даўся,
Пане, тут на карце кроў:
Табе любя спомніць гэта,
Як пісаў ты кожна лета
Соткай смачных бізуноў.
Пане, глянь, вось хмара Люду
Дачакалась часу-цуду
К табе ў двор ідзе гасьціць...
Не прымі, спусьці сабакі,
Вазьмі стрэльбу да атакі,
Пастарайся ня пусьціць!
Глянь, той самы лапаць, сьвіта...
І той самы дзед Мікіта
На чале Народу йдзе...
Не дрыжы, чаго пужацца,
Лепш мацней за стрэльбу ўзяцца
І адпор даць грамадзе.
Пане, глянь, вось хмара Люду
Пяе грозна „Не забуду!“
„Не забуду мора сьлёз!“...
Віджу ўжо палацу сына
Ты трасешся, як асіна,
Ты баішся тых пагроз...

Фр. Грышкевіч.

Што дзеецца ў сьвеце?

Агітацыя проці Польшчы ў Данцыгу.

У Тэгенгофе адбылося акружнае сабрание нацыянальна-нямецкай партыі, на якой выступіў з прамоваю сэнатар Данцыга Зэгм. У сваёй прамове сэнатар Зэгм надта востра атакаваў Польшчу. За ўсякія нягоды ў Данцыгу, які згодна міжнародных пастановаў мае нейкія сувольныя справы з Польшчай, адказнасьць, па славам сэн. Зэгма, падае на Польшчу. Сэн. Зэгм зазначыў, што толькі дзеля таго, што Данцыг змушаны быў мець гаспадарчыя супольнасьці з Польшчай, папаў у гэтакое цяжкае гаспадарчае палажэньне.

У далейшым працягу прамовы крытыкаваў некарыснае паразумьне папярэдняга ўраду Данцыга з Польшчай. Паразумьне з Польшчай толькі пагоршыла гаспадарчую сытуацыю вольнага места Данцыга. Пекин назоў вольнасьці для Данцыга (прыч. Рэдакцыі) мае толькі папярэвае значэньне, бо аддаваўшы Данцыг ад Нямецчыны, паміма яго волі стварылі места дзе гаспадарыць сусветная дзяржаўная буржуазія.

Аб школьніцтве ў Верхняй Сілезіі.

Школьная справа на паседжаньні Рады Лігі Народаў 12 г. м. ўрэгулявана. Прынята польская тэза аб тым, што тыя дзеці, якія, пры запісі ў школу, прызнаюць сваёй роднай мовай польскую мову, ня могуць прымацца ў нямецкую школу.

Адносна іншых катэгорыяў дзяцей, дык Рада Лігі Народаў паставіла, каб дзеці, на жаданьне польскіх школьных уладаў экзаменаваліся ў знаёмасьці нямецкае мовы і калі прызнаецца, што дзіця блага знаёма з нямецкаю моваю, дык павінна хадзіць у польскую школу. Гэтакі экзамен будзе адбывацца ў прысутнасьці нейтральнага рэчазнаўцы (прадстаўніка публічнай дзяржавы).

Гэтая пастанова будзе выконвацца з пачаткам новага школьнага году.

Для Польшчы гэта мо' перамога, але-ж для свабоды грамадзянства, дык маленькія кайданкі; як-жа іначай назваць гэта, калі грамадзянін ня мае права вучыць сваё дзіця як захоча?

Барацьба ў Мароку.

„Petit Parisien“ паведамляе з Рабату, што ў часе барацьбы з паўстанцамі, якія зьявіліся на французскую частку Марока з гішпанскай, забіты адзін маёр і адзін паручнік французскай арміі. Паўстанцаў было забіта і ранена (разам) 40 чалавек.

Заканчэньне сэсіі Рады Лігі Народаў.

Старшыняю паседжанья Рады быў намецкі міністар замежных справаў Штрэзэман. Дык ясна, што ён падняў пытаньне аб выдаленьні антантаўскага войска з Саарскай вобласьці. Як ведама, дык пасля сусветнай вайны пераможшы Нёмцаў пераможцы занялі некалькі багатых нямецкіх вобласьцей, як залог за контрыбучыю, якую Нёмцы мелі выплаціць. Цяпер заплата кантрыбучыі нека злагоджана; Нёмцы хачелі-б, каб акупацыйнае войска ачысьціла іх вобласьці, але-ж гэта не падабаецца Францыі, якая апэручы спрытна версальскім трактатам утрымлівае ў сваіх руках Саарскую вобласьць. Дык вось, гэтак пагутарыўшы аб гэтым і фактычна нічога не стварыўшы, адклаўшы тэрмін апрацоўкі статуту для Сырыі, сакавіковая сэсія Рады Лігі Народаў закончылася.

Толькі ўжо пасля паседжаньяў, калі Штрэзэман і Брыян аглядалі ў Жэнэве аўтамабільную выстаўку, дык паўстала моцная спрэчка паміж імі аб прыгоднасьці французскіх і нямецкіх аўтамабіляў. Пераказваючы гэты факт „В. С. am Mittag“ дабаўляе, што абодва міністры ў палітыцы зьяўляюцца бязсумліўнымі пацыфістамі (тварцамі супакою), але-ж у аўтамабільных справах, дык ярымі шовіністамі.

Паварот Бірка.

Былы эстонскі пасол у Маскве Бірк, які перайшоў да бальшавікоў на службу, адрокшыся пасады і паўнамоцтваў эстонскага пасла, прабывшы нейкі час у Расеі, няведама на якіх прычынах уцёк з Рад. Расеі ізноў у Эстонію.

Бірк эстонскім урадам арыштаваны і сядзіць цяпер у вастрозе. Пэўна што яго будуць судзіць як здрадніка.

Сьмерць прэзыдэнта Латвіі.

Прэзыдэнт латвійскай рэспублікі Чакстэ памёр 14 г. сакавіка.

77 ўгодкі Масарыка.

Гэтымі днямі чэхаславацкі прэзыдэнт Масарык сьвяткуе 77-ыя ўгодкі свайго жыцьця. Дзень нарадзінаў Масарыка быў вялікім сьвятам ува ўсей Чэхаславацчыне, што сьведчыць аб вялікай пашане да свайго заслужанага тварца незалежнай чэхаславацкай рэспублікі. Адначасна і чэскія калёніі па ўсім сьвеце на гэтае сьвята адбывае сходкі, ладзіць канцэрты і г. д. Мераю пашаны, сымпатыі і папулярнасьці, якую прэзыдэнт Масарык мае ў шырокім сьвеце, можа паслужыць факт, што з прычыны 77-х угодкаў нарадзінаў Масарыка прысьвяціла яму артыкулы прэса рожных дзяржаваў, як: Нямецчыны, Аўстрыі, Швайцарыі, Іта-

ліі, Югаславіі, Францыі і інш. У розных мясцох адбыліся на яго чэсьць, сьвяточныя сабраньні, канцэрты і г. д.

Гэтую вялікастную папулярнасьць паміж сваімі і чужымі прэзыд. Масарык заслужыў тым, што ён зьяўляецца запраўдным дэмакратам, для якога высокія ідэі агульнай роўнасьці і нацыянальнай раўнапраўнасьці ня пустыя гукі, але-ж рэальная праграма дня, што ў жыцці чэхаславацкай дзяржаўнасьці выявілася пазытыўнымі пасьпехамі.

За 8 гадоў свайго істнаваньня невялікая Чэхаславацчына патрапіла ўмацавацца і скансалідавацца найлепш з усіх нова паўсталых дзяржаваў. У гэтым—значная заслуга Масарыка, бо ён заўсёды разумеў і з усіх сіл памагаў якнайшпэрэйшаму разьвіццю маральна-духовых сіл і матэрыяльнага дабрабыту народаў чэхаславацкай дзяржавы.

Ня меншую пашану заслужыў Масарык і ў нас Беларусаў, як галава дзяржавы, якая дае магчымасьць укусьці салодкасьць вышэйшай адукацыі нашым грамадзянам пазбаўленым гэтага ліхой долею на Бацькаўшчыне.

Чэсьць Масарыку і пашану!

Запасы збожа ў Літве.

Літоўскае статыстычнае бюро разаслала анкету, у мэтах даведацца ці хопіць Літве збожа аж да новых збораў ураджаю.

Да дня 1 лютага г. г. атрымана 1058 адказаў, з якіх вынікае, што таго збожа, якое ёсьць хопіць на 8, 6 месяцаў.

А помніцца, як горка плакаў над літоўскай бязхлебцай яшчэ некаг увосень той „Kurjer Wileński“, які падае цяпер гэтую добрую для Літвы вестку?

Нёмцы будуць масты і дарогі ў Літве.

Літоўскае міністэрства камунікацыі аддало будову 170-ці мастоў на шасейных дарогах адной нямецкай фірме.

Уся будова павінна быць закончана ў працягу аднаго году.

Ну а ў нас як? — Здаецца што польскі ўрад умее браць толькі падаткі, але каб што пабудоваць, дык на гэта не мастак!

Францускія дыплёматычныя архівы.

З Парыжа паведамляюць, што французская Ліга праў чалавека, якая ў працягу цэлага раўнагоддзя дамагалася апублікаваньня ўсіх французскіх дакумэнтаў адносна сусветнае вайны, ізноў зьявілася да Брыяна з дамаганьнем аб бязумоўным апублікаваньні ўсіх французскіх дыплёматычных архіваў. Ліга паказвае на Нямецчыну, Аўстрыю, Расею і часткова на Англію, якія ўжо дакумэнта сваіх дыплёматычных канцэлярыяў апублікавалі ў той час, як Францыя ўсё яшчэ адхіляецца ад гэтага.

Італія і Балканы.

Быўшы албанскі міністар-прэзыдэнт Фан-Нолі адправіў з Вены ў Жэнэву Радзе Лігі Народаў тэлеграму ў якой заяўляе, што італьянска-албанская згода зьяўляецца правакацыйным вызавам новай вайны на Балканах. Раней ці пазьней балканскія народы павінны будуць выступіць у абарону сваёй свабоды, што будзе азначаць новую вайну ў Эўропе.

Албанскі народ пытаецца ў Лігі Народаў: ці дазволіць яна аднаму са сваіх сябраў правадыраваць вайну? Калі, — канчае Фан-Нолі, — Ліга Народаў адкажа на гэтае пытаньне моўчкі, дык балканскія народы павінны будуць лічыць, што Ліга адказалася ад сваёй місіі—быць апякуном агульнага супакою і зьмяніла аб'яг Вільсона на чорную фашыстоўскую кашулю Мусаліні.

Урад захварэў грыпай.

З Белграду паведамляюць, што некалькі міністраў Югаславіі на чале з прэм'ерам Узу-повічам захварэлі грыпай.

Выпадкі ў Кітаі.

„Westminster Gazette“ падае з Шанхаю, што амэрыканскія і ангельскія грамадзяне заклікаюцца пакінуць Нанкін, дзеля таго, што Нанкін займае кантонцы. Кітайскія буржуазныя ўлады ў Шанхаю ўстанавілі надзвычайныя суды.

Японія і Кітай.

Японскі міністар замежных справаў заявіў, што Японія ня мае на думцы зварачваць Кітайцам сваіх канцэсіяў. Міністар дадаў, што ня лічыць патрэбным уносіць прапозыцыю аб пасрэдніцтве Японіі ў спрэчцы паміж паўднёвым і паўночным Кітаем.

Японскі ваенны міністар сказаў, што Японія яшчэ не праектуе высылкі свайго войска ў Шанхай, толькі японскі ўрад мае намер павялічыць на 400 чалавек японскі гарнізон у паўночным Кітаі.

Рэкорд мань.

П. Антоні Луцкевіч у № 3 „Нашай Волі“ падаў гэтакую вестку аб скандале ў яго рэдакцыі з Мамонькаю: „Сьледам за паўлюкевічаўскім „Беларускім Словам“ і сельсаюзніцкай „Сялянскай Нівай“ эндэцкія газэты падалі ілжывую (?) вестку аб здарэньні ў рэдакцыі „Нашага Голасу“. Чытачы ўжо ведаюць у чым тут справа, дык нам астаецца толькі сьцьвердзіць, што гэтая вестка п. Луцкевіч ёсьць „маленькае“ перакручваньне факту, дзеля таго што мы аб скандале ў рэдакцыі падалі 2-га г. сакавіка, а эндэцкія газэты 27 лютага г. г., дык ясна, што час назад ня ідзе, знача ня можа быць ніякае мовы каб у гэтым ішлі эндэцкія газэты. Сьледам за намі. Гэты „маленькі“ факт луцкевічаўскай мань па сутнасьці зьяўляецца надта характэрным. Характэрным дзеля таго, што п. Луцкевіч, які тэорэтычна гэтак гарача кахае працоўны народ, на практыцы падносіць яго душы манлівую спажыву. Дык няхай гэта зразумеюць працоўныя масы і гэтыя „маленькія“ факты луцкевічаўскай мань, важаць на вялікую вагу! Паўна, што той, хто абманвае ў малым ня можа быць справядлівым і ў вялікім. А гэтым вялікім і ёсьць тая барацьба якую мы вядзем за нацыянальнае адраджэньне і вызваленьне Беларускага Народу. Ці-ж верным ёсьць у гэтым п. Луцкевіч? — Сьведчаць тыя яго патугі апраўдаць дэфэнзыўшчыка пасла Вавудзкага, якія ён праявіў у часе суду над Вавудзкім.

Дзеля таго, што Луцкевіч ужо аж надта адзначыў сваю выдатнасьцю паміж усякіх брахуноў, дык клюб іх, ходзяць чуткі, хоча каранаваць Луцкевіча на Караля мань. Нечага казаць, пабіў добры рэкорд!

Беларуская лекцыя.

У нядзелю, 13 г. сакавіка, у памешканьні Бел. Інстытуту Гаспадаркі і Культуры адбылася лекцыя аб будаўніцтве на Беларусі, якую ў вельмі прыгожых словах, адчытаў інжынер Л. Дубейкоўскі, ілюструючы лекцыю сьветавідамі. Гэтая лекцыя зьяўлялася працягам тэй лекцыі, якая адбылася 6 г. сакавіка, але — калі ў папярэдняй лекцыі паважаны лектар зазнаміў аўдыторыю з гістарычным будаўніцтвам беларускай вёскі, праналізаваўшы яе поступ і нястачы, падаючы спосабы паліпшэньня, дык у гэтай сваёй лекцыі пав. лектар прадугледжываў некалькі праектаў новага будаўніцтва, тасуючы іх да новых умоваў і намечаных перспэктываў сялянскага жыцьця.

Па думцы пав. лектара, зямельная рэформа мусіць быць здзейсьнена, галоўнаю мэтаю якое, паміма прырэзкі зямлі, ёсьць — камасацыя, ці лучэньне сучасных шнуркаў і асобных кавалкаў зямлі ў адзін агульны кавалак.

У сувязі з гэтым наша вёска будзе разселяна на паасобныя асады, але-ж гэтакія абсалютная раскіданасьць, па думцы лектара, можа быць для практычнага жыцьця ня зусім прыгодная, а дзеля гэтага, пав. лектар выставіў плян, згодна якога можна на чатырох вуглох чатырох кавалкаў зямлі пабудаваць сялібы, дык гэтакім чынам, будзе кожная гаспадарка адна ад другое незалежна, маючы некаторыя супольнасьці напр. студню і х. д. Паміма ідэальнасьці і эканамічнасьці, гэты праект мае на мэце і тыя добрыя староны, што — гэтакія сялібы ня будзе абсалютна адасабляць сялянскія гаспадаркі да пэўнай ступені будзе ўтрымана лучнасьць, якая надта патрэбна, паміж малымі сялянскімі грамадкамі.

Што тычыць самага будаўніцтва, дык лектар, сканструктаваў тры пляны сялянскае хаты, аблічаныя для бяднейшай, сярэдняй і багацейшай гаспадаркі. Розніца паміж імі выяўляецца толькі ў тым, што сярэдняя гаспадарка мае большую хату, а багацейшая, дык яшчэ большую. Што тычыцца структуры, дык яна ўва ўсіх плянах аднолькава.

Апрацоўваючы гэтыя пляны, як адзначыў пав. лектар, ён трымаўся старадаўнае беларускае структуры, якое нам зайздросьцілі і ўсходнія і заходнія суседзі.

Каб пабудаваць эканамічна хату, такую дзе бы селянін мог жыць з нейкім маленькім падабенствам на культуру, каб захаваць і ўтрымаць „беларускасьць“ у будаўніцтве, дык, у плянах інжынера Дубейкоўскага мы ўгледзелі аднаўленьне таго, што неяк ужо замірае. Гэта знача — будаваць хату па гэткай структуры, якая мае выгляд двух паверхавага будынку, пры чым: паверх, які месціцца на гарэ, пад страхом, прызначаны для адпачынку, на агул для пазарацоўнага жыцьця селяніна,

Да нас пішуць.

Робяць нас зладзеямі.

(Радашковічы, Маладэчанскага пав.).

Вось мае вы браточкі, Беларусы, робяць нас зладзеямі. Гэта было так: быў я на рынку, ажно віджу стаіць прэзэс Macierzy Szkolnej з адной асобай і гавора да яе так: Ведаеце, гэтыя Беларусы пакралі ў нас з „мацежы“ кніжкі і занясьлі ў сваю бібліятэчку. Мне аж у сэрцы закалола пачуўшы гэта, што нас бедных Беларусу робяць зладзеямі. Дзякаваць Богу маём свае кніжкі, ёй гэта злосьць, што бывала заходзяць у „мацеж школьную“ браць кніжкі, і ўсё-такі былі сябры, ад якіх брала сяброўскіх 50 гр. і за кніжкі 30 гр. А цяпер, як адкрыўся ў Радашковічах Гурток Беларускага Інстытуту Гаспадаркі і Культуры і заклалі бібліятэчку; усе пакінулі хадзіць у „мацеж школьную“. Я аднаго разу зайшоў у „мацеж школьную“, прышоў, нікога няма, стораж сядзіць адзін і двух хлопчыкаў гулялі ў domino. Я завярнуўся і пайшоў у Гурток Інстытуту. Як прышоў я ў Гурток, бачу ажно поўна маладзёжы; мне адразу павесялела, я падумаў: вась дзе рай. Як ня было Гуртка ў Радашковічах і бібліятэкі, ходзіш бывала па вуліцы як няпрытомны, а цяпер як прыдзе вечар ужо знаеш зайсьці павясяліцца пачытаць газэту, пазнаць што ў свеце дзеіцца. Няхай што хочаць гавораць на нас, а мы, браты Беларусы, будзем дзяржаць роднай мовы.

Няхай жыве Інстытут!

Няхай жыве родная мова.

Кучаравы.

Усюды дзяруць.

(Новая Вёска, Нясьвіскага пав.).

У Гарадзёнскай паравіі ёсьць пастыр, які мае шмат зямлі і лесу. У Новай Вёсцы, тэй самай паравіі 17.1.27 г. здарыўся пажар. Нагарэла 6 жыхароў, у тым ліку і небагаты Лаўрын Коржык. Згарэла ў яго ўсё чыста, астаўся ён з жонкай і дзяцьмі толькі як стаяў. Не перанёс Коржык бяды захвараў, ды і скоро памёр. Засталася па ім удава з 7-мі дзяцьмі, бяз куска хлеба. Паслала удава аднаго чалавека да пастыра згаварыцца аб пахаронах. Духоўнік даведаўшыся ў чым справа, зажадаў ад удавы 5 пудоў жыта за пахароны. Але дзе-ж ёй гэта было ўзяць? Паехала яна сама да пастыра, кінулася яму ў ногі стала прасіць-маліць, каб злітаваўся. Відзячы гэта папіха кажа: Вы служыце толькі і намагаеце плачам, а не платай. Дык вась посьле гэтай прамовы агадзіўся поў на тры пуды. Але дзе ўзяць і гэта для беднай пагарэлай удавы?

Беднаму чалавеку дык і пасья сьмерці цяжка.

А. Сініца.

Яшчэ аб коопэратыве.

(Лыскава, Ваўкавыскі пав.).

У № 10 „Сял. Нівы“ я ўжо пісаў аб польскім коопэратыве ў Лыскаве, пры гэтым даказваў яго нахіл да ўпадку. Цяпер вась магу ізноў падзяліцца новымі данымі аб гэтым коопэратыве. Хоць гэта будзе не навіна, але-ж усё-такі не пазбаўлена цікавасьці. Справа ў тым, што загадчык коопэратыву „сьветлай памяці“ галілеец Гэрліх ці пратаргаваўся ці „здэфраўдаваў“ нешта значную колькасьць грошай.

Прышлы польскі элемент апанаваў усе галіны нашага жыцьця, і на нейкім чаргоўскім звычай, толькі тое і робіць, што крадзе ды крадзе: або дзяржаўныя, або грамадзкія грошы. Гэты, мо ўжо тысячны прыклад, наводзіць нас на адпаведныя вывады.

Спагна.

тагды, як уся дамашняя праца і прылады да яе месціцца на нізе.

Не памінуў паваж. лектар і местачковага інтэлігэнта, апрацаваў і для яго плян і вонкавы выгляд памешканьня, у якім захаваўшы той самы стыль будынку, адрожніў ад сялянскае хаты толькі тым, што яшчэ пашырыў вымер і ўнутраны падзел прытасаваў да вымаганьняў жыцьця інтэлігэнта, якім можа зьяўляцца: доктар, адвакат, аграном і г. д.

У сучаснасьці інж. Дубейкоўскі прадуе над плянамі і структурай грамадзкіх будынкаў, як школы, народнага дому і г. д. і калі апрадуе, дык абяцаў прадэманстраваць іх.

Пры чытаньні сваіх лекцыяў інж. Дубейкоўскі выявіў сваю любоў да беларускай культуры і бязумоўную, да падрабязнасьці, веду аб абставінах і умовах, нашага сялянскага жыцьця.

Мэтода.

3 жыцьця Беларускага Інстытуту Гаспадаркі і Культуры.

Бібліятэчка-чытальня ў Вольнай.

У в. Вольна, Баранав. пав. Гурток Інстытуту залажыў бібліятэку-чытальню ў доме А. Шчэновіча.

Бібліятэка адчынена штодзень ад 7 да 9 гадзіны вечара.

Сябры Гуртка за карыстаньне нічога не плацяць, несябры аплачваюць 25 гр. у месяц.

Урад Гуртка Інстытуту.

НАШАЯ ПОШТА.

М. Букатэ. Карэспандэнцыю зьмесьцім, верш ня зусім добра зложаны.

С. Пяюну. Газэту пасылаем бацьку ўвесь час. Напішыце на пошту паведамленьне, каб не перадавала газэты іншым толькі падпішчыку.

Чапанісу — на 10 экзэмпл. пасыл. газэту для прадажы.

Дзядзьку Косьцю, Бяздольнаму, Квактуну, Іваноўскаму і Гарэліку — карэспандэнцыі атрымалі па магчымасьці зьмесьцім.

Амельяновічу І. — Газэту пасылаем акуратна, дамагайцеся ад пошты.

Будзьку В. — Газэту пасылаем Вам.

Зыдару Зараку. — Нагароду паслалі.

Тананку Ц. — Праграму, Інстр. і заявы паслалі.

Гамолку А., Драгуну Ул., Чубрыку Ул., Чубрыку Яз., Карольку А., Чубрыку Д., Анішчыку Я., Шкулену Ів., Баровому Ів., Майсейчыку С., Барташуку Ф., Гарбачу — пробры нумар паслалі.

Чурылку К., Якубу Богушу, Чаплюку П., Діргелю К., Гальгу М., Сакальскаму П., Кулешуку В., Краўцу К., Коту С., Крыштопчыку, П. Каленіку, Гайсу П., Зелянеўскаму К. — газэту пасылаем.

Дасталі ад:

Мікалая Бунара — 8 зл. 30 гр., Коўчанк Які — 3 зл., Годзёлкі Паўла — 1 зл. 50 гр.

Гунькі Канстанціна, Шэйбака Івана, Лабунькі К. — па 4 зл.

Ёлабавай Палагеі, Сачука А., Марціновіча К., Заблоцкага М., Каліноўскага Б., Сьцяпанчыка Б., Ігнатчыка А. — па 1 зл.

Куток сьмеху і сатыры

Правідлова.

(Ля касы выстаўкі абразоў).

— Калі ласка, паў-білету.

— Як гэта? Дык жа-ж пан дарослы мужчына?

— Яно гэтак, але я на адно вока ня бачу.

У школе.

Вучыцелька (старая): „Які гэта час: я прыгожая?“

Дзеці хорам: „прошлы час!“

Вытлумачыў.

Што чуваць паня Зося? Даўно ўжо мяня бачыліся.

— Вельмі цяжка хварэла.

— Нешта гэтага па вачох не пазнаць?

— Я не хварэла на вочы, а на сьляпую кішку.

АБВЕСТКІ:

Ініцыятыўная група па арганізацыі сьвяткаваньня 9-х угодкаў абвешчаньня Незалежнасьці Беларусі гэтым даводзіць да ведама беларускага грамадзянства, што хто хоча прыняць удзел у сьвяткаваньні, павінен загадзя запісацца ў Беларускам Інстытуце Гаспадаркі і Культуры (Завальная 6—5) у гр. Г. Карузынкі (штодня ад гадзіны 10—3).

Лічачыся аднак з труднымі матэрыяльнымі абставінамі Беларусаў — ініцыятыўная група паставіла зьменшыць складку з 10 і 8 зл. на 3 зл. для мужчын і 2 зл. для кабет. Студэнты плацяць палавіну.

Сьвяткаваньне адбудзецца ў салі „Жоржа“ (Міцкевіча 22) а гадз. 7.

Падрабязны парадак сьвяткаваньня будзе пададзены ў наступным нумары.